

ЕСЕНЦИАЛЕН ТРЕМОР: ВАЖНИ ФАКТИ ЗА ПАЦИЕНТИТЕ

КАКВО Е ТОВА?

Есенциалният тремор (ЕТ) е най-често срещаното двигателно нарушение. ЕТ е познат също като ЕТ на Минор, доброкачествен ЕТ, фамилен тремор или наследствен тремор. Пациентите с ЕТ обикновено имат неконтролируемо треперене в ръцете, главата, гласа или други части на тялото. Състоянието обикновено се появява при възрастни хора и постепенно се влошава с напредване на възрастта. Треморът обикновено е най-изразен при изнасяне на ръцете напред пред тялото, при изпълнение на фини дейности, като носене на чаша, използване на лъжица или писане. Треморът обикновено спира, когато ръцете са в пълен покой (когато си почиват в скута). Стресът и емоционалното напрежение влошават тремора временно.

КАКВА Е ПРИЧИНАТА?

Причината за поява на ЕТ е неизвестна, но повече от половината пациенти с ЕТ имат и друга кръвна роднина с тремор. Все още не е установен генът, който причинява ЕТ. При пациентите с фамилна обремененост, симптомите обикновено започват в по-ранна възраст. Смята се, че ЕТ е заболяване на мозъка, но компютър-томографските изследвания на мозъка са нормални.

Няма специфичен диагностичен тест за ЕТ. Въпреки това Вашият лекар може да изследва кръвта за други състояния, като щитовидна патология, които могат да влошат тремора. Известно е, че някои медикаменти също засилват тремора.

ИМА ЛИ ЛЕЧЕНИЕ?

Има ефективно симптоматично лечение, което намалява тремора, но все още няма такова, което да излекува напълно тремора. Използването на по-тежки чаши и прибори, както и носенето на тежести около китките може да е от полза за някои пациенти. Други могат да се повлияят от медикаменти. Медикаментите обикновено се предписват на принципа “опит/грешка”. Някои са по-ефективни от други, но това е много индивидуално и ефектите варират при различните пациенти. Лекарствата, които биха имали ефект са:

- Бета-блокери, като propranolol
- Анти-епилептични медикаменти, като primidone, gabapentine, topiramate и clonazepam.

Вашият лекар може да Ви посъветва да се откажете от кафето и кофеина, други стимуланти и някои лекарствени средства,

предизвикващи тремор. Пациенти с определен вид тремор биха имали полза от приложение на мускулни инжекции ботулинов токсин. Ботулиновият токсин се инжектира в мускулите, причиняващи тремора, като ботулиновият токсин временно отпуска мускулите и намалява тремора. Инжекциите трябва да се повтарят два до три пъти годишно и са най-ефективни при пациентите с тремор на главата или гласа.

Медикаментозното лечение може да помогне на някои пациенти с тремор и затова обикновено се започва с него. Когато обаче треморът е много тежък, може да се мисли и за хирургична интервенция. Вашият невролог може да Ви даде повече информация относно подходящото за Вас лечение. Съществуват няколко вида хирургични интервенции за ЕТ:

- Таламотомия: вид мозъчна операция, чрез която се унищожава една част от мозъка (таламусът)
- Дълбока мозъчна стимулация (DBS): друг вид операция на таламуса, при която тънка жичка (наречена електрод) се въвежда в таламуса и се свързва с устройство, приличащо на пейсмейкър, имплантирано под кожата в областта на гръдния кош
- Други хирургични интервенции

ФОРМА НА ПАРКИНСОНОВАТА БОЛЕСТ ЛИ Е ЕСЕНЦИАЛНИЯТ ТРЕМОР?

Не. ЕТ е около 10 пъти по-чест от Паркинсоновата болест. Обратно на ЕТ, треморът на ръката при Паркинсоновата болест е по-явен, когато ръцете на пациента не извършват нищо, а стоят в спокойно положение. Други белези на Паркинсоновата болест, но не и на ЕТ, са забавеност на движенията, затруднение в ходенето и други.

КАКВО ТРЯБВА ДА ОЧАКВАМ, АКО ИМАМ ЕТ?

ЕТ не намалява продължителността на живота. Треморът може да се усили с времето, но промяната обикновено настъпва бавно, обичайно след много години. Като следствие при някои от пациентите има по-голяма инвалидизация, по отношение изпълнението на обичайни дейности, като писане, хранене и пиене на течности. Пациентите често се срамуват в социална среда. При лекия тремор не винаги се налага лечение. Ранно стартиралото лечение не забавя, нито спира естественото развитие на тремора. За започването на лечение се мисли само, когато треморът пречи на ежедневните дейности или е проблемно за самия пациент.